

RDA-kuvailusäännöstö

7.11.2014 YKN

Kaisa Hypén

Turun kaupunginkirjasto

TURKU

VAPAA-AIKATOIMIALA

Kirjastoaineistojen kansallinen kuvailun ohjausryhmä

- Kansalliskirjaston ylikirjastonhoitaja nimittää kaksivuotiskausiksi sektoreitten esitysten mukaan
- 2013-14 kokoonpano:
 - Kaisa Hypén, Turun kaupunginkirjasto (YKN)
 - Anneli Korhonen, HAMK (AMKIT-konsortio)
 - Raija Lukkari, Tilastokirjasto (Erikoiskirjastot)
 - Raija Löytölä, Tritonia (yliopistokirjastojen neuvosto)
 - Kansalliskirjaston edustajat
- Kauden tärkein tehtävä RDA-käännöksen läpikäynti, jalkauttamisen ja kouluttamisen alustava suunnittelu

Resource Description and Access (RDA)

- Soveltaa funktionaalisen kuvailun mallia
 - Kuvailut soveltuvat aiempaa paremmin linkitetyn datan ympäristöön
 - Kuvailutyön luonne muuttuu, tietojen yhdistely ja linkitys (esim. nimiauktoriteetit ja sanastot)
 - Metatiedon esittäminen asiakaskäyttöliittymässä moniulotteisemmaksi
 - Kirjasammossa sovellettu yksinkertaistettua funktionaalisen kuvailun mallia
- Kansainvälinen metatiedon vaihtoon liittyvä yhteistyö edellyttää jatkossa RDA:n soveltamista

Miten edetään

- RDA-kuvailusäännön suomennos julkaistaan kansainvälisessä RDA toolkit – tietokannassa 2015 syksyllä
- RDA-koulutus kirjastoverkolle järjestetään syksyllä 2015
- Kansalliskirjasto kuvailee RDA-sääntöjen mukaan vuoden 2016 alusta
- Melinda- ja muiden kirjastojen käyttöönoton ajankohta vielä avoin, mutta jos RDAa ei ota käyttöön vuoden 2016 alussa:
 - ei voi hyödyntää kansallisbibliografisia tietueita, sillä eri säännöillä tehtyjä kuvailuja ei saa yhdistää samaan tietueeseen
 - Melindaan tupla- tai sekatieueita → Melindan laadun huonontuminen
- RDA-sääntöjen käyttöönoton vaikutukset ja toimenpiteet 2015/16:
 - MARC21-tallennusformaattilla voidaan jatkaa, edellyttää muutaman lisäkentän käyttöönottoa ja joidenkin kenttien takautuvaa konvertoimista
 - RDA-kouluttamiseen/ohjeistamiseen osallistuminen
 - RDA toolkit -tietokannan lisensointi: ks. <http://www.rdatoolkit.org/pricing>

Ja vielä...

- RDA:n käsittemalliin (FRBR) pohjautuva, MARC21:n korvaava kansainvälinen tallennusformaatti tulossa viiden vuoden sisällä
 - RDA:n täysimääräinen hyödyntäminen mahdollista
 - Kuvailutyön periaatteiden ja käytäntöjen radikaali muutos
- Lisätietoa: <http://wiki.helsinki.fi/display/RDA>

